

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoCsp/3/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120260202
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:6120260202.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO 35 724 803, zastúpeného Remedium Legal s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO 53 255 739 proti žalovaným 1/ Z. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX a 2/ F. Q., predtým Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XX o zaplatenie 3.104,94 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 21Csp/8/2021-171 zo dňa 01. októbra 2021, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II., IV. a V. **p o t v r d z u j e.**

Žalovanému 1/ sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 2.321,45 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.419,67 eur od 23.03.2019 do 24.06.2021, zo sumy 1.343,05 eur od 25.06.2021 do 30.06.2021, zo sumy 1.196,87 eur od 01.07.2021 do 09.07.2021, zo sumy 1.166,85 eur od 10.07.2021 do 19.07.2021, zo sumy 1.128,09 eur od 20.07.2021 do 18.08.2021 a zo sumy 1.093,89 eur od 19.08.2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku, s tým, že splnenie tejto povinnosti je spoločné s povinnosťou žalovanej 2/, ktorá jej bola uložená platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 21.05.2020, sp. zn. 12Up/488/2020, pričom plnením uloženej povinnosti jedným zo žalovaných zaniká v tomto rozsahu povinnosť druhého žalovaného / výrok I./, určil, že zmluvná podmienka zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 5044484118 zo dňa 10.07.2013, uvedená v čl. II., bod 1. nasledovne: "Poplatok za upomienku je vo výške 25 EUR za každú vystavenú upomienku." je neprijateľná zmluvná podmienka, preto je neplatná /výrok II./, konanie v časti o zaplatenie 325,78 eur s príslušenstvom zastavil /výrok III./, v zostávajúcej časti žalobu žalobcu zamietol /výrok IV./ a žalobcovi voči žalovanému 1/ priznal náhrada trov konania v rozsahu 70,50 % /výrok V./.

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť mu 3.104,94 eur s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.986,41 eur od 23.03.2019 do zaplatenia s odôvodnením, že jeho právny predchodca, Slovenská sporiteľňa, a.s., poskytol žalovanému 1/ splátkový úver, pričom spôsob čerpania finančných prostriedkov a podmienky splácania boli bližšie dohodnuté v zmluve a všeobecných obchodných podmienkach. Žalovaný 1/ sa zaviazal riadne a včas splácať poskytnutý úver, túto povinnosť si však riadne neplnil. Predmetný úver bol pôvodne poskytnutý žalovaným 1/ a 2/, žaloba, smerujúca proti obom žalovaným, bola podaná Okresnému súdu Banská Bystrica v upomínacom konaní, v ktorom bol dňa 21.05.2020 vydaný platobný rozkaz (sp. zn. 12Up/488/2020). Žalobe bolo v celom rozsahu vyhovené, proti tomuto rozhodnutiu nebol žiadnym zo žalovaných v zákonnej lehote podaný odpor. Platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 13.06.2020 voči žalovanej 2/, žalovanému 1/ sa nepodarilo platobný rozkaz doručiť do vlastných rúk, preto žalobca voči nemu navrhol pokračovanie v konaní. V priebehu konania, po podaní žaloby, zbral žalobca čiastočne žalobu späť, ústne na pojednávaní dňa 16.08.2021 v časti o

zaplatenie 291,58 eur a písomným podaním zo dňa 09.09.2021 v časti o zaplatenie 34,20 eur. V tejto súvislosti žalobca z dôvodu čiastočných platieb upravil žalobný návrh tak, že sa domáhal zaplataenia istiny 2.779,16 eur a úroku z omeškania úrok z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 1.986,41 eur od 23.03.2019 do 24.06.2021, zo sumy 1.909,79 eur od 25.06.2021 do 30.06.2021, zo sumy 1.763,61 eur od 01.07.2021 do 09.07.2021, zo sumy 1.733,59 eur od 10.07.2021 do 19.07.2021, zo sumy 1.694,83 eur od 20.07.2021 do 18.08.2021, zo sumy 1.660,63 eur od 19.08.2021 do zaplataenia, s tým, že plnením povinnosti žalovaného 1/ na základe tohto rozsudku zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia žalovanej 2/, ktorá jej bola uložená platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 12Up/488/2020 z 21.05.2020 a splnením povinnosti žalovaného 2/, ktorá mu bola uložená platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 12Up/488/2020 z 21.05.2020, zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť plnenia žalovaného na základe tohto rozsudku.

3. Súd vykonal v spore dokazovanie, z ktorého zistil, že právny predchodca žalobcu, Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka a žalovaní 1/ a 2/ ako dlžníci uzatvorili dňa 10.07.2013 Zmluvu o splátkovom úvere č. 5044484118, na základe ktorej sa banka zaviazala poskytnúť žalovaným úver vo výške 2.001,00 eur, s úrokovou sadzbou v deň podpisu zmluvy 16,90 % ročne a žalovaní sa zaviazali splatiť poskytnutý úver banke spolu s úrokom v 120 mesačných splátkach po 36,37 eur, splatných k 20. dňu v kalendárnom mesiaci, s konečnou splatnosťou 20.07.2023. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný zaplatiť bola 4.214,43 eur, priemerná RPMN bola 16,27 %, RPMN úveru 18,54 %. V článku II. bod 1. bol dohodnutý poplatok 25,00 eur za každú vystavenú upomienku a poplatok za poistenie úveru 1,23 eur, ktorý bol súčasťou dohodnutých pravidelných splátok. V čase do postúpenia pohľadávky žalobcovi (22.03.2019) bola celková pohľadávka 3.104,94 eur, pozostávala z istiny 1.986,41 eur, riadneho úroku 940,48 eur, poplatkov 28,92 eur a úroku z omeškania 149,13 eur. Listom zo dňa 27.01.2018 právny predchodca žalobcu oznámil žalovaným, že je v omeškani so splatením sumy 438,32 eur a vyzval ich na zaplataenie tejto sumy do 15 dní, s možnosťou vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Listom zo dňa 01.03.2018 oznámil právny predchodca žalobcu žalovaným, že došlo k mimoriadnej splatnosti jeho dlhu ku dňu 28.02.2018. Z prehľadu úhrad žalovaných vyplynulo, že žalovaní platili viac menej pravidelne dohodnuté splátky do decembra 2016, v roku 2017 zaplatili 3 x po 70,00 eur, poslednú sumu v októbri. Podľa tvrdení žalobcu žalovaní uhradili do postúpenia pohľadávky celkom 1.714,80 eur, po podaní žaloby 325,78 eur. Zo sumy 1.714,80 eur bola na istinu započítaná suma 14,59 eur, na riadny úrok suma 1.073,14 eur, na úrok z omeškania suma 2,87 eur a na poplatky suma 624,20 eur. Z prehľadu úhrad ďalej vyplynulo, že z úhrad žalovaných bolo na poplatky započítaných celkom 22 poplatkov 25,00 eur (1 x v roku 2013, 3 x v roku 2014, 9 x v roku 2015, 9 x v roku 2016), jeden poplatok 16,74 eur (2016), čo bolo celkom 566,74 eur. 3 poplatky 8,00 eur boli účtované 19.03.2019. V platobnej histórii boli poplatky označené ako poplatky za upomienku (zrejme 25,00 eur a 16,74 eur) a zmluvná pokuta za omeškanie (zrejme 8,00 eur). Podľa vyjadrenia žalobcu sa výška zmluvnej pokuty za omeškanie v zmysle sadzobníkov postupcu zmenila v priebehu zmluvného vzťahu z 25,00 eur na 8,00 eur. Celková suma uplatnených poplatkov bola 653,12 eur, 624,20 eur bolo započítaných z úhrad žalovaných a 28,92 eur bolo uplatnených žalobou (3 x 8,00 eur a 4 x 1,23 eur). Zostávajúca suma poplatkov, započítaných aj uplatnených, predstavuje úhradu poistného, ktoré žalobca označuje ako poplatok za poistenie úveru, ide o sumu 1,23 eur mesačne, splatnú spolu s bežnou splátkou.

4. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a ods. 5, § 54 ods. 1, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, v znení platnom v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a podľa § 298 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku /ďalej len CSP/. Uviedol, že na základe zmluvy o úvere právny predchodca žalobcu poskytol žalovaným na ich požiadanie peňažné prostriedky a žalovaní sa zaviazali poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť zvýšené o dohodnuté úroky v pravidelných mesačných splátkach. Zmluva spĺňa náležitosti zmluvy o úvere definované v § 497 Obchodného zákonníka a záväzkový vzťah medzi stranami je teda vzťahom zo zmluvy o úvere podľa § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka, ktorý predstavuje tzv. absolútny obchod. Napriek uvedenému je nutné vec posúdiť i podľa ustanovení spotrebiteľského práva. Zmluva o úvere bola vyhotovená ako formulár a jej súčasťou boli bez akýchkoľvek pochybností Obchodné podmienky, ktoré žalovaní ovplyvniť nemohli, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Je pritom nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzavieraní zmluvy vystupoval v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaní v čase uzavretia zmluvy nekonali v súvislosti s výkonom svojej podnikateľskej alebo inej obchodnej činnosti, zmluvu podpísali ako fyzické osoby

za účelom priamej osobnej spotreby pre seba, resp. pre príslušníkov svojej domácnosti. Predmetná zmluva o úvere je tak spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy. Súd sa potom zaoberal možnou existenciou neprijateľných zmluvných podmienok v predmetnej úverovej zmluve. Z úverovej zmluvy v bode II. nepochybne vyplýva poplatková povinnosť spotrebiteľa, kde je okrem iného zahrnutý aj poplatok za upomienku vo výške 25,00 eur za každú vystavenú upomienku. Výška poplatku za upomienku, formulovaná v úverovej zmluve, má jednoznačne sankčný charakter, pretože suma 25,00 eur nepochybne presahuje administratívne náklady spojené s vyhotovením a zaslaním upomienky. Žalobca ani netvrdil, ani nepreukázal, aké reálne náklady mu vznikli, resp. jeho právnenému predchodcovi, v súvislosti s upomienkami. Svojou podstatou tak pri takto vysokom poplatku za upomienku nejde o paušalizáciu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ale skôr o zmluvnú pokutu v zmysle § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka za omeškanie dlžníka spojené so zaslaním upomienky veriteľovi. Takto dohodnutá sankcia je neprimeraná, pretože rozhodnutie o jej výške v konečnom dôsledku je rozhodnutím v celom rozsahu na vôli veriteľa. On rozhoduje o výške poplatku za upomienku a tiež o tom, či a koľko upomienok zašle. Zmluvné ustanovenie o poplatku za upomienku je preto neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho je neplatné podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka a § 298 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Upomienka nemôže mať sankčný charakter. V opačnom prípade by mala skutočne povahu tzv. skrytej zmluvnej pokuty, čo je vo vzťahu k spotrebiteľovi nečestné a netransparentné. Zmyslom upomienky je upozornenie a súčasne výzva pre dlžníka, aby si dodatočne splnil svoju povinnosť s plnením ktorej je v omeškaní. Účelom zaslania upomienky nemôže byť získanie majetkového prospechu vo forme finančnej sankcie voči spotrebiteľovi ako dlžníkovi, ktorá by prinášala majetkový prospech dodávateľovi. Možné náklady spojené s vyhotovením upomienky a jej zaslaním sú nepochybne nižšie ako poplatok vo výške 25,00 eur. Tento poplatok nemožno chápať ani ako poplatok za službu, teda za plnenie, ktoré je poskytované spotrebiteľovi. Neprijateľnou podmienkou je aj podmienka, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Ide o tzv. teóriu skutočného plnenia, ktorá sa spomína najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch. Poplatok za službu spojenú s administratívnou agendou, teda poplatok za výzvu a poplatok za upomienku predstavuje plnenie, ktoré nie je v záujme spotrebiteľa a konanie banky spočívajúce v účtovaní takýchto poplatkov možno hodnotiť vo vzťahu k spotrebiteľovi ako poškodzujúce. S takýmito poplatkami sa spája záver o ich neprijateľnosti. Pre spotrebiteľa je neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak toto je poskytované vo vlastnom záujme dodávateľa. Súd preto dospel k záveru, že zmluvná podmienka zo Zmluvy o splátkovom úvere č. 5044484118 zo dňa 10.07.2013, uvedená v čl. II., bod 1. nasledovne: "Poplatok za upomienku je vo výške 25 EUR za každú vystavenú upomienku." je neprijateľná zmluvná podmienka, preto je neplatná. Nebolo sporné, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná, poplatok za upomienku svojou výškou nepredstavuje skutočné náklady, spojené s týmto úkonom a má zjavne sankčný charakter, výrazne poškodzujúci dlžníka, spotrebiteľa. Ako uviedol sám žalobca, výška zmluvnej pokuty za omeškanie v zmysle sadzobníkov postupcu sa zmenila v priebehu zmluvného vzťahu z 25,00 eur na 8,00 eur. História platieb popisuje sumu 25,00 eur ako poplatok, rovnako aj úverová zmluva, sumu 8,00 eur popisuje ako zmluvnú pokutu za omeškanie. Hoci možno predpokladať, že sa zmenila výška poplatku za upomienku, ktorý by aj vo výške 8,00 eur bol neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ani s označením zmluvná pokuta za omeškanie by uplatnenie tejto sumy nebolo oprávneným národom. Peňažné plnenie za omeškanie nemôže mať v prípade úveru povahu poplatku, mohlo by byť zmluvnou pokutou, ale v takom prípade by takýto nárok mal byť vymedzený v samotnej úverovej zmluve, kde by zároveň bola určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia. Zmluvná pokuta v danom prípade dojednaná nebola. Nárok na úhradu poplatkov 25,00 eur, 16,74 eur a 8,00 eur preto nebol oprávnený. Ďalej mal súd z vykonaného dokazovania za preukázané, že žalovaní ako dlžníci si neplnili svoje povinnosti splácať poskytnutý úver tak, ako bolo dohodnuté. Z pohľadu vyššie uvedeného bol nárok žalobcu uplatnený dôvodne. Súd sa však zaoberal aj posúdením výšky uplatnenej sumy. Pri posudzovaní vyššie uvedeného súd vychádzal zo stanoviska, uvedeného v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/42/2020. V danej veci mali žalovaní ako dlžníci zaplatiť celkovú čiastku, spojenú s úverom 4.214,43 eur. Celková výška spotrebiteľského úveru predstavovala sumu vo výške 2.001,00 eur, celkové náklady spotrebiteľa, spojené so spotrebiteľským úverom predstavovali uvedenú sumu vo výške 4.214,43 eur, ktorá pozostávala z nákladov spotrebiteľa v zmysle § 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne zo všetkých predpísaných úrokov a poplatkov. Poplatok za poistenie bol vyňatý zo zahrnutia do celkových nákladov spotrebiteľa,

nakoľko žalovaní nemuseli uzavrieť túto doplnkovú službu aby získali spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúknutých podmienok. Podľa dohodnutých zmluvných podmienok výška poslednej splátky bola tvorená zostatkom pohľadávky banky a predstavovala sumu 32,77 eur. Výška poplatku za poistenie úveru ku dňu podpísania zmluvy bola 1,23 eur. Úver mal byť zaplatený 120 splátkami po 36,37 eur, pričom v tejto sume bol zahrnutý aj poplatok za poistenie 1,23 eur, samotná splátka úveru bez poistenia bola s výnimkou poslednej splátky 35,14 eur. Celkový výpočet bol nasledovný: 119 x 35,14 eur - splátky splatné od 20.08.2013 do 20.06.2023 (bez vyčísleného poplatku za poistenie k úveru vo výške 1,23 eur) + 1 x 32,77 eur - splátka splatná 20.07.2023 (bez vyčísleného poplatku za poistenie k úveru vo výške 1,23 eur) t. j. 4.181,66 eur + 32,77 eur = 4.214,43 eur. Celková suma bola s poplatkom za poistenie 4.362,03 eur, teda 4.214,43 eur + 1,23 eur x 120 splátok (147,00 eur). Žalovaní zaplatili celkom 2.040,58 eur a mali uhradiť 4.362,03 eur, neuhradili sumu 2.321,45 eur (4.362,03 eur - 2.040,58 eur), preto bola žaloba v tejto časti dôvodná a v zostávajúcej časti (po odpočítaní späťvzatej časti) zamietnutá. Bolo nepochybné, že žalovaní sa dostali do omeškania s plnením svojich zmluvných povinností. Pred postúpením pohľadávky bol vyčíslený zostatok "istiny" sumou 1.986,41 eur, z tejto sumy odo dňa, nasledujúceho po postúpení pohľadávky (23.03.2019), si žalobca pôvodne uplatňoval úroky z omeškania v sadzbe 5 % ročne, teda v zákonnej výške. Istina 1 986,41 eur bola výsledkom aj toho, že z úhrad žalovaných sa vyúčtovali v rozpore so zákonom poplatky 566,74 eur (22 x 25,00 eur + 16,74 eur). Pokiaľ by sa tak nestalo, z úhrad žalovaných mohli byť účtované ďalšie zmluvné úroky a istina (suma úveru), dôsledkom čoho mohol byť (a mal byť) zostatok "istiny" 1.419,67 eur (1.986,41 eur - 566,74 eur). Súd mal za to, že úroky z omeškania zo sumy 1.419,67 eur boli uplatnené dôvodne. Po podaní žaloby žalovaní vykonali čiastkové úhrady celkom v sume 325,78 eur, žalobca ale neuviedol, kedy presne aká suma bola zaplatená, zohľadnil to len v upravenom petite žaloby, keď žiadal úroky z omeškania 5 % ročne zo sumy 1.986,41 eur od 23.03.2019 do 24.06.2021, zo sumy 1.909,79 eur od 25.06.2021 do 30.06.2021, zo sumy 1.763,61 eur od 01.07.2021 do 09.07.2021, zo sumy 1.733,59 eur od 10.07.2021 do 19.07.2021, zo sumy 1.694,83 eur od 20.07.2021 do 18.08.2021, zo sumy 1.660,63 eur od 19.08.2021 do zaplata. Súd akceptoval časové ohraňenie úrokov z omeškania (zrejme vychádzajúce z realizovaných čiastkových platieb), neakceptoval ale výšku základne sumy 1 986,41 eur, ktorú znížil o nezákonne zaúčtované poplatky 566,74 eur. O rovnakú sumu potom súd znížil aj nasledujúce sumy 1.909,79 eur, 1.763,61 eur, 1.733,59 eur, 1.694,83 eur a 1.660,63 eur, a to na sumy 1.343,05 eur, 1.196,87 eur, 1.166,85 eur, 1.128,09 eur a 1.093,89 eur. Takto upraveným úrokom z omeškania súd potom vyhovel a v zostávajúcej časti úroky z omeškania zamietol.

5. O zastavení konania v časti o zaplata 325,78 eur rozhodol súd podľa § 144, § 145 ods. 1, 2 CSP z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom v tejto časti.

6. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd odôvodnil podľa § 255 ods. 1, 2 a § 256 ods. 1 CSP s tým, že žalobca bol úspešný, resp. nezavinil zastavenie konania (k späťvzatiu došlo v dôsledku úhrad platieb žalovaných po podaní žaloby) v rozsahu 85,25 % (2.647,23 eur), žalovaný 1/ v rozsahu 14,75 eur (457,71 eur) a súd preto priznal žalobcovi voči žalovanému 1/ náhradu trov konania v rozsahu 70,50 % (85,25 % - 14,75 %).

7. Proti tomuto rozsudku do výrokov II. o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky, do výroku IV. o zamietnutí zvyšku svojej žaloby a do súvisiaceho výroku V. o náhrade trov konania podal včas odvolanie žalobca. Uviedol, že sa nestotožňuje s rozhodnutím súdu o určení neprijateľnosti podmienky poplatku za upomienku. Má za to, že vyhlásenie zmluvnej podmienky za neprijateľnú zaväzuje len strany konania a predmetne rozhodnutie teda nie je záväzné voči každému. V tomto ohľade je potom bez logického významu vyhlásiť zmluvnú podmienku za neprijateľnú v konaní, kde žalobcom nie je pôvodný veriteľ pohľadávky, teda pôvodný dodávateľ služieb, keďže iba on sa môže zdržať používania takejto podmienky v spotrebiteľských zmluvách. V predmetnom konaní totiž nie je sporné, že zmluvu koncipoval právny predchodca žalobcu a žalobca si uplatňuje nárok na základe zmluvy o postúpení pohľadávok t.j. na obsahu Zmluvy o splátkovom úvere 6.5044484118 zo dňa 10.07.2013 sa žalobca nijakým spôsobom nepodieľal a ani v budúcnosti sa podieľať nebude. Určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky voči postupníkovi je bez právneho významu a takýto postup súdu nemá oporu v ustanoveniach CSP. Vzhľadom na vyššie uvedené preto žalobca považuje za preukázané, že súd prvej inštancie v tejto časti nesprávne právne vec posúdil, pričom zároveň sa podľa názoru žalobcu jedná o prekvapivé rozhodnutie, ktoré nemá oporu v predvídateľnom právnom postupe konajúceho súdu, čím došlo k porušeniu žalobcových práv na spravodlivý súdny proces. K súdom napadnutému poplatku za upomienku žalobca ďalej uviedol, že v časti I čl. II bod I zmluvy jednoznačne, jasne a

zrozumiteľne vyplýva, že poplatok za upomienku je vo výške 25 eur za každú vystavenú upomienku. Vzhľadom na to, že žalovaní 1/ a 2/ podpisom zmluvy vyhlásili, že sa oboznámili so súčasťami Zmluvy ako aj so Sadzobníkom a neskôr neplnili svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy riadne a včas, mohli dôvodne predpokladať vyúčtovanie takéhoto poplatku. Neprijateľnosť dohody na poplatku za upomienku nespôsobuje podľa názoru žalobcu ani skutočnosť, že sa poplatok za upomienku menil - znižoval, na 16,74 eur a 8 eur. Výška poplatku bola určená v zmysle Sadzobníka poplatkov účinného v čase vystavenia upomienky. Žalobca preto nesúhlasí s názorom súdu, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko bolo preukázané, že ide o zmluvnú podmienku, ktorá sa týka hlavného predmetu plnenia, bola vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne a bola dojednaná individuálne. V tejto súvislosti žalobca poukázal na Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-621/17 z 03. 10. 2019, ktorý rieši dve prejudiciálne otázky ohľadom výkladu článku 3 ods. 1, článku 4 ods. 2 a článku 5 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len ako „smernica“). Prvá otázka spočívala v riešení problematiky, či požiadavka, podľa ktorej musí byť zmluvná podmienka formulovaná jasne a zrozumiteľne, sa má chápať tak, že také zmluvné podmienky, o aké ide vo veci samej, ktoré neboli individuálne dohodnuté a sú obsiahnuté v zmluve o úvere uzatvorenej so spotrebiteľmi, pričom presne určujú sumu poplatkov za správu a poplatku za poskytnutie úveru, ktoré znáša spotrebiteľ, spôsob ich výpočtu a dátum ich splatnosti, musia tiež podrobne špecifikovať všetky služby poskytované ako protihodnota dotknutých súm. Sud vo svojom vyjadrení konštatoval, že v zmysle výkladu Smernice, takáto povinnosť nevyplýva. Druhá otázka rieši problém, či taká zmluvná podmienka, o akú ide vo veci samej, ktorá sa týka poplatkov za správu úveru a ktorá neumožňuje jednoznačne určiť konkrétne služby poskytované ako protihodnota, spôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery na úkor spotrebiteľa značnú nerovnováhu medzi právami a povinnosťami strán, ktoré vyplývajú zo zmluvy. Súd toto tvrdenie vyvrátil a vo svojom rozhodnutí uviedol, že vyššie uvedená podmienka takýto rozpor s požiadavkami dobrej viery nespôsobuje. Zároveň žalovaní 1/ a 2/ uvedené skutočnosti spôsobom v konaní nerozporovali, a ani nepreukázali opak skutkových tvrdení žalobcu, ktoré boli preukázané. Konajúci súd mal potom z takýchto nerozporovaných skutkových tvrdení vo svojom rozhodnutí aj vychádzať. Okrem toho žalobca poukázal na skutočnosť, že jeho nárok bol už raz súdom posúdený ako dôvodný, keďže vo veci bol už predtým vydaný platobný rozkaz v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12Up/488/2020 zo dňa 21.05.2020, ktorým súd žalobe vyhovel v celom rozsahu, pričom proti tomuto rozhodnutiu nebol žiadnym zo žalovaných v zákonnej lehote podaný odpor. Okresný súd Banská Bystrica vychádzal z nesporného skutkového stavu veci, keď rozhodol platobným rozkazom, pričom celkom jednoznačne podrobil žalobu spolu s pripojenými dôkazmi s ohľadom na spotrebiteľský charakter sporu súdnej kontrole - pričom nedospel k záverom ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok a nárok priznal v celom rozsahu tak, ako bol žalobcom uplatnený. Konajúci súd napriek tomu dospel v totožnej veci s totožným skutkovým stavom k odlišnému rozhodnutiu, čo žalobca považuje za nedôvodný a hrubý zásah do právnej istoty. Na rovnakom skutkovom a právnom základe tak totiž dospeli dva sudy rovnakej inštancie k diametrálne odlišným právnym záverom, čo nemožno považovať za prijateľné z hľadiska akejkoľvek bazálnej právnej istoty. Záverom žalobca uviedol, že aj v prípade, ak súd nepovažoval nárok v časti uplatnených poplatkov za upomienky za dôvodný, považuje žalobca jeho vyhlásenie o neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky vo výroku rozsudku za nadbytočné a bez právneho významu pre strany sporu. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a zmenil ho tak, že vyhovie žalobe v plnom rozsahu, a zároveň zruší II. výrok napadnutého rozsudku, ktorým došlo k určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, resp. aby ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Žalovaní 1/ sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadřil.

9. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výrokoch II., IV. a V. podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

10. Odvolací súd preskúmaním veci v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri rozhodnutí vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa

preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

11. Žalobca svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvej inštancie postavil v zásade na štyroch odvolacích námietkach. Súd prvej inštancie podľa neho nebol oprávnený skúmať neprijateľnosť zmluvnej podmienky o poplatku za upomienku, keď žalobca sám nie je dodávateľom žalovaného ako spotrebiteľa ale len jeho právnym nástupcom následkom postúpenia pohľadávky a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky preto nemá žiadny význam, je nelogické a postup súdu nemá oporu v ustanoveniach CSP. Potom žalobca namietal, že nie je ani možné určiť neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky, pretože táto sa týka hlavného predmetu plnenia a ako taká nemôže byť v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Ďalej podľa žalobcu mal súd prvej inštancie vychádzať pri rozhodnutí z jeho skutkových tvrdení, ktoré žalovaní nerozporovali a tak sa stali nespornými tvrdeniami, o ktorých súd nevykonáva dôkazy, ale si ich osvojí a vychádza z nich pri meritórnom rozhodnutí. Nakoniec žalobca v odvolaní namietal, že jeho v spore uplatnený nárok už bol raz súdom posúdený, keď Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz, ktorým mu priznal celý uplatnený nárok a tento platobný rozkaz sa voči žalovanej 2/ aj správoplatnil. Iné posúdenie uplatneného nároku žalobcu napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie je v rozpore s princípom právnej istoty.

12. Odvolací súd sa po preskúmaní veci nestotožnil ani z jednou z uvedených odvolacích námietok žalobcu.

13. Pokiaľ ide o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve odvolací súd poukazuje na ustanovenie § 298 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Uvedené ustanovenie teda podmieňuje určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky súdom len tým, že súd koná a rozhoduje v spotrebiteľskom spore. Takýto spor definuje § 290 CSP ako spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou. Podľa odvolacieho súdu je nutné toto ustanovenie vykladať tak, že dodávateľom nie je len „priamy“ dodávateľ, teda osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti /§ 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka/ ale každého, kto je generálnym sukcesorom „priameho“ dodávateľa / napríklad v dôsledku zlúčenia právnických osôb/ alebo jeho individuálnym sukcesorom, pokiaľ ide o právo dodávateľa zo spotrebiteľskej zmluvy /čo je v tomto prípade žalobca,, na ktorého „priamy“ dodávateľ Slovenská sporiteľňa, a.s. postúpila svoju peňažnú pohľadávku zo spotrebiteľskej zmluvy voči žalovanému-spotrebiteľovi. Opačný výklad, ktorý by za spotrebiteľský spor považoval len spor, ktorého účastníkom je „priamy“ dodávateľ by viedol k tomu, že v sporoch, v ktorých si sukcesor „priameho“ dodávateľa uplatňuje voči spotrebiteľovi právo zo spotrebiteľskej zmluvy by nebola súdom poskytnutá spotrebiteľovi náležitá ochrana v zmysle ustanovení CSP /osobitné poučovacia povinnosť súdu voči spotrebiteľovi podľa § 292 CSP, zákaz zmeny žaloby v sporoch kde je žalovaným spotrebiteľ podľa § 294 CSP, prelomenie sudcovskej a zákonnej koncentrácie konania podľa § 296 CSP a podobne/. Podľa odvolacieho súdu je teda ustanovenie § 298 ods. 1 CSP, ktoré umožňuje konajúcemu súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľná, aplikovateľné aj v sporoch medzi sukcesorom „priameho“ dodávateľa a spotrebiteľom, ktorých predmet vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy.

14. Pokiaľ ide o význam a logiku takéhto určenia, je nepochybné, že na posúdenie dôvodnosti uplatneného práva žalobcu malo priamy vplyv posúdenie plnení, ktoré žalovaný 1/ pri plnení spotrebiteľskej zmluvy poukázal právnomu predchodcovi žalobcu, svojmu „priamemu“ dodávateľovi a ktoré tento v časti zarátaval na poplatky za upomienky v sume 25 eur v zmysle zmluvnej podmienky, ktorej neprijateľnosť súd prvej inštancie skúmal. Posúdenie a prípadné určenie neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky teda malo priamy vplyv na rozhodnutie o uplatnenom práve žalobcu. Logika a význam určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky sa potom nevzťahuje len na intencie danej konkrétnej veci, ale v zmysle § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka žalobcu zaväzuje k tomu, aby sa zdržal používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými

spotrebiteľmi /vid'. posledná veta daného ustanovenia „Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.“/.

15. Pokiaľ ide o žalobcovu odvoláciu námiatku, že súd prvej inštancie nemohol určiť neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky, pretože táto sa týka hlavného predmetu plnenia /§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka/, odvolací súd s tým nesúhlasí. Predmetom plnenia spotrebiteľskej zmluvy, z ktorej plnenia sa žalobca od žalovaného domáha a v ktorej sa nachádza predmetná zmluvná podmienka, je poskytnutie a splatenie úveru. To je hlavný ekonomický účel, kauza samotnej úverovej zmluvy. Hlavným predmetom plnenia tejto zmluvy je teda poskytnutie peňažných prostriedkov úveru dlžníkovi a ich následné splatenie spolu s úrokmi veriteľovi. Takto predmet zmluvy definuje aj samotná zmluva o splátkovom úvere zo dňa 10.07.2013 v čl. I bod 1.. Pokiaľ ide o poplatok za upomienku stanovený v čl. II bod 1. zmluvy, ten ako poplatkovú povinnosť možno chápať ako predmet zmluvy /dlžník sa popri splácaní úveru a úrokov z neho zaviazal platiť za stanovených podmienok aj poplatky/, určite nie však hlavný predmet. V prípade poplatku za upomienku ide dokonca o poplatok, ktorý dlžník-spotrebiteľ neplní veriteľovi pravidelne spolu so splátkami úveru /ako napríklad poplatok za poistenie splácania úveru a podobne/ ale o poplatok, pri ktorom je jeho plnenie závislé od ďalšej skutočnosti /omeškanie dlžníka so splácaním a následné upomínanie veriteľa/, ktorá pri riadnom plnení zmluvy ani nenastane. Nejedná sa teda o hlavný predmet zmluvy, tým zostáva poskytnutie a splatenie úveru spolu s úrokmi, a preto bol súd prvej inštancie oprávnený posúdiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky o poplatku za upomienku.

16. Uvedený spôsob posúdenia zmluvnej podmienky poplatku za upomienku ako podmienky netýkajúcej sa hlavného predmetu zmluvy plne zodpovedá aj výkladu tohto pojmu, ktorý zaujal Súdny dvor SD EÚ v rozhodnutí vo veci C-143/13 Bogdan Matei, Ioana Ofelia Matei proti SC Volksbank Romania SA, keď uviedol, že „Rozsah pojmov „hlavný predmet“ a „cena“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13 nemôže byť určený pojmom „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ v zmysle článku 3 písm. g) smernice 2008/48 (bod 47 rozhodnutia)“ To znamená, že hoci sú určité plnenia, poplatky a pod. zahrnuté napr. v celkových nákladoch spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch) alebo vo výške RPMN a hoci by tvorili aj jej podstatnú časť, neznamená to automaticky, že predstavujú hlavný predmet plnenia alebo cenu, ktoré sú vylúčené z preskúmania (obdobne v bode 68 rozhodnutia). Súdny dvor v bode 54 rozhodnutia ďalej uviedol, že: „Zmluvné podmienky vzťahujúce sa na pojem „hlavný predmet zmluvy“ v zmysle článku 4 ods. 2 smernice 93/13 sa musia chápať ako podmienky, ktoré upravujú základné plnenia tejto zmluvy a ktoré ju ako také charakterizujú. Naopak, na podmienky, ktoré majú vedľajšiu povahu vo vzťahu k podmienkam vymedzujúcim samotnú podstatu zmluvného vzťahu, by sa nemal vzťahovať pojem „hlavný predmet zmluvy“.

17. Žalobca vo svojom odvolaní ďalej namietal, že súd prvej inštancie vychádzať pri rozhodnutí z jeho skutkových tvrdení, ktoré žalovaní nerozporovali a tak sa stali nespornými tvrdeniami, o ktorých súd nevykonáva dôkazy, ale si ich osvojí a vychádza z nich pri meritórnom rozhodnutí. Tu odvolací súd nevie nijako identifikovať konkrétne skutočnosti, ktorých sa táto odvolacia námiatka žalobcu týka. Žiadne zo skutkových tvrdení žalobcu produkovaných v spore sa netýkalo zmluvnej podmienky o poplatku 25 eur za upomienku a keby aj, tak by muselo ísť výlučne o tvrdenie o existencii takejto podmienky v zmluve ale nie o tvrdenie o jej platnosti. Posúdenie neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky a teda jej platnosti je právnym posúdením, na ktoré nemožno vzťahovať ustanovenia CSP o protistranou nepopretých skutkových tvrdeniach. Rovnako sa to týka aj tvrdení žalobcu o tom, čo žalovaný 1/ už podľa zmluvy plnil a aký je jeho dlh z úveru. Žalobca môže tvrdiť aké plnenie už žalovaný 1/ ako dlžník na úver poskytol. Ale posúdenie toho, či plnenia žalovaného 1/ boli správne zarátané veriteľom na jeho dlh, alebo nie a aký je teda aktuálne dlh žalovaného 1/ a do akej miery je potom uplatnený nárok žalobcu dôvodný, je výsledkom právneho posúdenia veci, pri ktorom nemôže byť súd obmedzovaný.

18. Nakoniec ako nedôvodnú posúdil odvolací súd aj odvoláciu námiatku žalobcu, že jeho v spore uplatnený nárok už bol raz súdom posúdený, keď Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz, ktorým mu priznal celý uplatnený nárok a tento platobný rozkaz sa voči žalovanej 2/ aj správoplatnil a iné posúdenie uplatneného nároku žalobcu napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie je v rozpore s princípom právnej istoty. Je pravdou, že v tomto spore sa žalobca domáhal svojich nárokov voči dvom spoludlžníkom, pričom platobný rozkaz vydaný v spore, prisudzujúci žalobcovi celé uplatnené plnenie, sa voči jednému z nich, žalovanej 2/, správoplatnil. Uvedené však nemôže zaväzovať konajúci súd pri posúdení dôvodnosti uplatnených nárokov žalobcu vo vzťahu k druhému spoludlžníkovi,

žalovanému 1/. Platobný rozkaz je výsledkom skráteného konania, súd ho neodôvodňuje a vychádza len z osvedčených tvrdení žalobcu, o ktorých súd nemá pochybnosti. Naproti tomu, v tomto odvolacom konaní skúmané rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej je výsledkom vykonaného dokazovania a posúdenia jeho výsledkov podľa relevantných ustanovení právnych predpisov. Tvrdenia žalobcu by vo svojom dôsledku znamenali, že žalovaný 1/ ako spoludlžník žalovanej 2/, voči ktorej bol platobný rozkaz správoplatný, sa nijako nedomôže, bez ohľadu na svoje tvrdenia, dôkazy a právnu argumentáciu, iného výsledku konania, pretože ten by potom znamenal porušenie právnej istoty žalobcu. Takýto výklad je celkom absurdný a s princípom právnej istoty nemá nič spoločné.

19. Na základe uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II., IV. a V. podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP. V odvolacom konaní bol žalovaný 1/ úspešný a patrila by mu tak náhrada trov odvolacieho konania. Keďže mu však preukázane žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).